

Aan de voorzitter, leden en plv. leden van de
Vaste Commissie voor Volksgezondheid, Welzijn
en Sport van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Briefnummer

22-121010/AS/HBB

Den Haag

31 maart 2022

Onderwerp

Afschaffing korting zorgpremie

Telefoonnummer

06 11 351 739

E-Mail

stigter@vnoncw-mkb.nl

Geachte heer/mevrouw,

In de week van 5 april 2022 is het plenaire debat voorzien over de Wijziging van de Zorgverzekeringswet in verband met het afschaffen van de collectiviteitskorting (35872). Adfiz, AWVN, VNO-NCW en MKB-Nederland en het Verenigd Zorgcollectief roepen u op om **tegen de afschaffing van de kortingsmogelijkheid** bij de basisverzekering te stemmen.

Ook individueel verzekerden hebben voordeel bij korting via verlaging zorgkosten

Het belangrijkste argument voor afschaffing is dat gezonde mensen een onterecht voordeeltje zouden ervaren in ons solidaire zorgstelsel. Dat klopt echter niet, want ook individueel verzekerden blijken voordeel te hebben van de korting die in collectiviteitsafspraken worden afgesproken. Uit een analyse in opdracht van CZ naar de maatschappelijke kosten en baten van zorginhoudelijke afspraken blijkt dat iedere euro die wordt geïnvesteerd in een leefstijlprogramma óók waarde oplevert voor degenen die géén collectieve zorgverzekering afsluiten. Deze waarde ontstaat door de verlaging van de zorgkosten, die zich vertaalt in een lagere zorgpremie voor alle verzekerden. Een relatief kleine korting kan dus een beweging op gang brengen, die voor alle verzekerden goed uitpakt. Daarnaast blijkt dat collectief verzekerden in 2021 gemiddeld 36 euro juist méér premie op jaarbasis betalen dan individueel verzekerden (1.460 euro versus 1.424 euro per jaar).

Zorginhoudelijke afspraken voor miljoenen verzekerden staan op het spel

De voorgenomen afschaffing van de collectiviteitskorting zet een streep door de zorginhoudelijke afspraken waar miljoenen verzekerden op dit moment gebruik van kunnen maken, terwijl er nog geen alternatief beschikbaar is. Wij verzoeken u onze bezwaren tegen afschaffing mee te nemen bij uw overwegingen en de minister er bij het Kamerdebat toe op te roepen om zich in te spannen voor de continuatie van de lopende

zorginhoudelijke afspraken. Mocht de collectiviteitskorting onverhoopt toch worden afgeschaft per 1 januari 2023, dan zijn alternatieve maatregelen noodzakelijk om reeds gemaakte zorginhoudelijke afspraken ook in de toekomst te kunnen continueren om te voorkomen dat veel zorginhoudelijke afspraken en lopende preventieprogramma's op de werkvloer komen te vervallen.

Box: wat zijn onze bezwaren tegen het wetsvoorstel?

De zorgcollectiviteiten zijn bedoeld als 'countervailing power' van verzekerden tegenover zorgverzekeraars. Volgens de MvT van de Zorgverzekeringswet biedt een collectief contract voor werkgevers de mogelijkheid om afspraken te bundelen om ziekteverzuim te voorkomen. In de praktijk zien we dat onze leden, werkgevers, afspraken maken in de hoop en verwachting dat dit bijdraagt aan vitale werkenden die hun pensioenleeftijd in relatief goede gezondheid kunnen halen.

Wat zijn onze bezwaren tegen het wetsvoorstel?

1. Het wetsvoorstel leidt ertoe dat de **beweging naar meer preventie en gezondheid in de zorg wordt ondergraven**. Juist in een periode waarin volop wordt ingezet op preventie en vitaliteit is het zeer onverstandig de rondom collectiviteiten ontstane 'infrastructuur' van bewezen effectieve gezondheidsbevorderende en zorginhoudelijke afspraken te ontmoedigen;
2. Het wetsvoorstel dreigt ervoor te zorgen dat **de deelnamegraad per collectiviteit te laag wordt**, zodat collectiviteiten onvoldoende slagkracht hebben om echt impact te maken op het terrein van preventie en vitaliteit;
3. Het wetsvoorstel kan leiden tot **meer wanbetalingen op de zorgpremie** en tot financiële problemen bij werkenden. Het inhouden op het salaris en betalen van de zorgpremie is een taak die werkgevers in veel sectoren op zich nemen binnen de uitvoering van de zorgcollectiviteit. Met de stijgende inflatie en steunpakketten voor minima is het erg onverstandig bestaande, effectieve regelingen in gevaar te brengen;
4. Het **wetgevingsproces is onzorgvuldig**: de maatregel is niet proportioneel gelet op de zeer korte evaluatietermijn en de positieve uitkomsten van de evaluatie.¹

Voor een toelichting op deze bezwaren verwijzen wij naar de eerdere gezamenlijke inbreng van Adfiz, AWWN, VNO-NCW en MKB-Nederland en het Verenigd Zorgcollectief, die wij op 10 september 2021 met u hebben gedeeld.²

Beleid van overheid maakt investeren in preventie op de werkvloer ingewikkeld

Niet alleen dreigt de collectiviteitskorting te worden geschrapt, per 1 januari 2022 is de gerichte vrijstelling voor arbovoorzieningen verregaand beperkt en vallen alleen nog verplichte arbovoorzieningen hieronder. Het gevolg is dat als de werkgever

¹ <https://www.vno-ncw.nl/brieven-en-commentaren/schrappen-korting-op-de-zorgpremie-dwarsboomt-de-beweging-naar-meer-vitaliteit>.

² https://www.mkb.nl/sites/default/files/120522_inbreng_vnoncw_mkbni_adfiz_verzorgcollectief_bij_schrappen_korting_zorgpremie.pdf.

bijvoorbeeld een “health check” aanbiedt aan zijn werknemer, daarover voortaan aan de overheid belasting moet worden afgedragen. Dat is de wereld op zijn kop: werkgevers die investeren in vitaliteit én hierover belastingen gaan betalen, terwijl de overheid daar in financiële zin dubbel van profiteert.

Wij willen daarom graag met het kabinet in overleg om samen de stabiele voorwaarden voor investeren in preventie en gezonde leefstijl op de werkvloer te creëren. Een voor de hand liggende optie is om de recente versoering van de arbovrijstelling in de Werkkostenregeling terug te draaien en te bezien hoe investeren in preventie en een gezonde levensstijl fiscaal wordt gestimuleerd. Daarbij past het om de mogelijkheid van een vrijwillige werkgeversbijdrage aan de zorgverzekering daaronder te brengen: daarmee kan de continuïteit van werkgeverscollectiviteiten met zorginhoudelijke en preventieve afspraken worden gestimuleerd.

Met vriendelijke groet,

Dr. Rob J. Mulder
Directeur Beleid

Bijlage:

- Toelichting op de voorgestelde verruiming in de arbovrijstelling
Werkkostenregeling

Toelichting

Maak voortzetting zorginhoudelijke afspraken ook bij afschaffing collectiviteitskorting mogelijk

Na afschaffing van het kortingsinstrument wordt het voor collectiviteiten met zorginhoudelijke en preventieve afspraken praktisch onmogelijk om de prijsconcurrentie aan te gaan met zorgverzekeringsspolissen die geen zorginhoudelijke afspraken bieden. De minister heeft in de nota van antwoord toegezegd de gevolgen van de afschaffing van de collectiviteitskorting te willen evalueren en dat de uitkomsten hiervan naar verwachting in de loop van 2024 bekend zullen worden.³ Dan hebben zich inmiddels twee overstapmomenten sinds de beoogde afschaffing van de collectiviteitskorting voorgedaan.

Ongeacht de uitkomst van deze evaluatie zal het jaren kosten om weer voldoende verzekerden te werven om zorginhoudelijke afspraken mogelijk te maken. Daarom is het van belang dat er nu wordt gewerkt aan een oplossing om het voor deelnemers aan collectiviteiten met zorginhoudelijke afspraken financieel haalbaar te maken om zich collectief te blijven verzekeren. De afgelopen maanden zijn er door betrokkenen gesprekken gevoerd om te komen tot een dergelijk plan binnen de bandbreedten van het wetsvoorstel. Wij verzoeken u met klem de minister op te roepen het continueren van zorginhoudelijke afspraken te ondersteunen en nauwlettend te monitoren wat de deelname is aan zorginhoudelijke collectiviteiten.

Veel zorginhoudelijke afspraken zijn op dit moment gemaakt via de band van de aanvullende zorgverzekering. In theorie is het mogelijk om dergelijke bewezen effectieve afspraken in een andere vorm opnieuw bij werknemers onder de aandacht te brengen of zelf een kosteloze aanvullende zorgverzekering te ontwikkelen. De praktijk is echter dat veel werkgevers al veel investeren in gezonde (thuis)werkplekken, langer doorwerken, preventie, etc.

Daarbij komt dat de belangrijkste huidige instrumenten (afschaffen collectiviteitskorting, gepland voor 2023 en beperking van de arbovrijstelling per 2022) van overheidswege fors worden beperkt tot uitsluitend verplichte arbovoorzieningen. Het is daarom cruciaal dat werkgevers – naast lange termijn voordelen als gevolg van preventie en vitaliteit – ook een financiële prikkel krijgen om een aanvullende zorgverzekering kosteloos of met hoge korting aan te bieden aan hun werknemers.

Fiscale prikkel voor zorginhoudelijke afspraken

Een geschikte mogelijkheid hiervoor is de uitbreiding van de arbovrijstelling binnen de Werkkostenregeling. Binnen deze vrijstelling was het tot voor kort mogelijk om, bijvoorbeeld, werknemers een “health check” aan te bieden, die functioneert als aangrijpingspunt voor de verzekerde om te werken aan de eigen leefstijl en gezondheid.

³ Tweede Kamer, vergaderjaar 2021–2022, 35 872, nr. 6, p. 30-31.

Ook kan het voor werkgevers financieel aantrekkelijk worden gemaakt om een bijdrage te leveren aan de aanvullende zorgverzekering van de werknemer (of soms deze zelfs volledig te vergoeden).

Wij zouden graag, samen met kabinet, de werkkostenregeling zó aanpassen dat investeren in vitaliteit (gezonde werkomstandigheden en een gezonde leefstijl) financieel aantrekkelijker wordt gemaakt voor werkgevers. De grote maatschappelijke uitdaging is immers dat werkenden in goede gezondheid en vitaal hun werk kunnen blijven doen.

Uitbreiding van de arbovrijstelling binnen de Werkkostenregeling heeft drie grote voordelen:

1. Werkgevers kunnen desgewenst zelf een bijdrage betalen aan de zorgverzekering van werknemers. Dit zullen zij alleen doen als hier effectieve maatregelen op het gebied van preventie en vitaliteit tegenover staan. De fiscale vrijstelling maakt het werkgevers aantrekkelijker om zo'n bijdrage te leveren.
2. Afschaffing van de collectiviteitskorting is met name ingegeven door de zogenaamde gelegenhedscollectiviteiten. Met een uitbreiding van de Werkkostenregeling kan het financiële voordeel worden beperkt tot de zorginhoudelijke investeringen van werkgevers. Individueel verzekerden 'betalen niet mee' aan deze oplossingsrichting.
3. Aanpassing van de Werkkostenregeling geschiedt door middel van de aanpassing van een uitvoeringsbesluit. Het is mogelijk om dit (ruim) voor 1 januari 2023 te realiseren, zodat hier al tijdens de zorgverzekeringscampagne aan het einde van 2022 gebruik gemaakt kan worden. Zo kunnen werkgevers alsnog een betaalbare zorgverzekering met zorginhoudelijke afspraken aanbieden.